

## **Oppfølgingsbrev til musikkutvalget i etterkant av NOU møte 21.05.24**

Under følger svar på spørsmål fra musikkutvalgets utredning som spør etter aktuelle problemstillinger for aktører i det frie feltet.

### **Mangel på anerkjennelse av kompetansenivå og det frie feltets verdiskapning i form av manglende økonomisk bevilgning**

Først vil jeg snakke om kompetansenivået til utøvere i feltet, og statusen til NMH på verdensnivå. Dette er viktig fordi NMH er den institusjonen som langt på vei er den som står sterkest representert i utdanningsbakgrunnen til de som jobber som musikere og komponister i det frie feltet. Feltet er selvfølgelig sammensatt og mangfoldig også hva gjelder utdanningsbakgrunn, men NMH kan anses som fanebærer for samtidsmusikken i Norge.

Jeg opplever at mange av de som ikke hører til NMH som institusjon, ikke er klar over statusen til skolen på internasjonalt nivå. Jeg vil sette dette litt i kontekst. Jeg viser til QS world ranking, som er den rangeringsinstitusjonen med sterkest renommè innen høyere utdanning. NMH har rangert som nummer 5. i 2020, 8. 2021 og 8. i 2022 og 9. i 2023, på listen over de beste musikkskolene i hele verden. Dette er som regel, med årlige variasjoner, over blant annet Manhattan School of Music, Mozarteum i Salzburg, Harvard School of Music, Oxford, og Yale School of Music, og alle konservatorier i Norden. Dette viser en sterk og stabil trend i den internasjonale rangeringen, og har tiltrukket skyhøyt nivå på søkere også internasjonalt.

Det viser til det enorme kunnskapsoverskuddet, internasjonale interessen og en enormt næringsrike grunnforhold for at feltet kan blomstre på en måte som ivaretar de som opprettholder de som driver det. En ressursperson i samtidsmusikkfeltet har måtte hatt ressurser til å kunne øve til et høyt kunstnerisk nivå på sitt instrument fra tidlig alder. Deretter må de bestå knallharde opptaksprøver, med lavere opptaksprosent enn de vanskeligste studiene å komme inn på via samordna opptak. Etter sikret studieplass, og fullført studie, kommer alle nåløyene som ligger når vi skal søke støtte og stipend til prosjekter.

Jeg har selv studert et år i Frankrike på konservatoriet i Paris, og opplevd hvor begrenset mulighetene er der for å utvikle feltet. Norge står i en unik posisjon til å kunne videreutvikle et felt som tiltrekker internasjonale samarbeid, publikum, og et enda mer ettertraktet musikkmiljø. Vi står rett og slett klare i et felt der bevilgningene ikke samsvarer med kunnskapsnivå, ansiennitet i feltet, drivkraft og utviklingsmuligheter. Vi jobber rundt hele Norge, skaper interaktive opplevelser for barn, spiller på alle mulige arenaer, og samarbeider tett på andre kunstarter. At Oslo filharmonien til får bevilget mer hvert år en hele feltet tilsammen, hvor verdiskapningen er mye mer lokal og begrenset enn det ett fritt felt med mange ulike og mangfoldige aktører driver, er vanskelig å forstå.

### **Normalisering av frivillighet**

Med bakgrunn i den kompetansen og aktiviteten som foregår, tross svært begrensede budsjettbevilgninger, er den enorme normaliseringen av frivillig innsats et problem for de som opererer i feltet. Økonomisk usikkerhet og utbrenthet er en stor faktor når det kommer til livskvalitet for den enkelte. Dårligere livskvalitet for enkelte yrkesgrupper er alvorlig.

Et eksempel jeg vil trekke frem er at Norge ønsker å stimulere til familievekst. Spesielt kvinner i feltet har svært vanskelige forhold når det gjelder å ta slike livsvalg, da det kan ha enorme

konsekvenser for karrieren og den allerede usikre økonomiske tilværelsen. Jeg har selv blitt anbefalt å vente med å tenke på barn til jeg tar en doktorgrad, fordi man under en slik periode har helt andre forutsetninger for å bli ivaretatt. Dette bekymrer meg dypt.

Samtidsmusikken blir ikke sett på som den nødvendigheten den er i vårt kunstnerisk mangfold. I Norge bevilges det nettopp penger til det frie feltet fordi vi ser samfunnsverdien i ikke-komersielle kunstneriske uttrykk. Men som vi alle roper, så overlever feltet på sparebluss og redusert livskvalitet.

Når det er bestemt at det frie feltet er noe som skal bevilges ressurser til, så bør det bevilges tilstrekkelige mengder for å ivareta de som har fått signal om at de er ønsket og har viet livet sitt til dette. Ikke minst, bør det i mye større grad reflektere det høye kompetansenivået som ligger til grunn for nesten all aktivitet i feltet.

## **En egen arena**

På møtet kom det som kommentar et forslag om at vi i samtidsmusikkfeltet kunne bruke andre arenaer som allerede er etablerte i musikkfeltet, som nasjonal jazzscene. Jeg opplever at dette synspunktet ikke tar for seg den enorme historieforkringingen som ligger bak feltet vårt, på lik linje med både jazz, pop, rock og andre sjangre med sine arenaer. Hele den klassiske musikkhistorien ligger sterkt forankret i samtidsmusikken, sammen med linjer fra den visuelle kunsten og den teknologiske utviklingen. Mangel på et godt sjangernavn kan godt være en av årsakene til måten feltet blir satt litt på sidelinja. Men det er nettopp dette mangfoldet som gjør denne kunsten så verdig sine egne arenaer. Vi ønsker å dele verdien av denne kunsten på en måte som når ut til de som er nysgjerrige, de som ikke kjenner til feltet, til besøkende og til alle som ellers ikke ville funnet veien inn til feltet som nå er så altfor godt gjemt at jeg selv ikke kjente til det etter å ha fullført musikklinja. Derfor trenger vi en arena. Slik det ser ut nå, er vi det eneste kunstfeltet som ikke har en.

Vi som er yngre i feltet, tenker mer enn de før oss på hvordan vi kan dele og tilgjengeliggjøre de opplevelsene vi skaper med samfunnet rundt oss. Vi ønsker så veldig å nå frem med kunst som utfordrer, overrasker, inviterer og berører på måter som er unikt for feltet. Spesielt i en tid hvor nærlytting og interaksjon med eksperimentell kunst kan være en god medisin mot dagens overstimulering og mediekonsum som preger det stadig mer digitale kommersielle markedet — og som er et sårt og særlig aktuelt problem for de yngre i samfunnet.

Oppsummerende, det frie musikkfeltet i Norge står overfor betydelige utfordringer, særlig knyttet til anerkjennelse og økonomisk støtte. Til tross for det høye kompetansenivået, og den internasjonale anerkjennelsen det frie feltet i Norge mottar, reflekteres dette ikke i bevilgningene til feltet. Den manglende økonomiske støtten fører til usikkerhet og utbrenthet blant utøvere, noe som påvirker deres livskvalitet og skapende virke negativt. Samtidsmusikkens betydning i det kunstneriske mangfoldet blir ofte undervurdert, og det er behov for egne arenaer hvor denne kunsten kan blomstre og nå ut til et bredere publikum. Det er avgjørende at ressursene som tildeles det frie feltet, står i samsvar med den høye kompetansen og samfunnsverdien feltet representerer.

Mvh Ida Grande Kaurin

